

A MAB FvB 15/2017. számú határozata

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola (a továbbiakban: Főiskola) rektora 2017. január 11-én kelt levelében felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az Oktatási Hivatalhoz (a továbbiakban: OH) a Főiskola **kántor mesterképzési szak indítási** kérelme tárgyában készült – a MAB 2016/9/XII/13. számú határozatával elfogadott – nem támogató szakértői véleményével szemben. Az Oktatási Hivatal a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet 18. § (8) bekezdésében foglaltak szerint a MAB Felülvizsgálati Bizottságát (a továbbiakban: MAB FvB) FNYF/241-3/2017. számú végzésével szakértőként kirendelte.

Szakértői vélemény

A MAB FvB az ügyre vonatkozó dokumentumok teljes körének alapos áttekintése után a következőket állapítja meg.

A szakértői véleményben *dőlt* betűvel szedjük a MAB eredeti nem támogató határozatának megfelelő szövegrészét, álló betűvel a felülvizsgálati kérelem megfelelő szövegrészét, s **álló félkövérrel** az új szakértői vélemény szövegét.

A MAB nem támogató határozatának indoklása szerint: „*A képzési tervben a KKK-ban meghatározott ismeretkörök mindegyike megjelenik, azonban komoly problémát jelent, hogy a szakon oktatni tervezett számos tantárgy már az alapképzésben is megjelent, nagyon hasonló vagy szinte azonos tartalommal, illetve irodalomjegyzékkel.*”

A Főiskola erre a következő választ adta: „Minden kurzusunk az alapszakon elvégzett kurzusra épül, annak folytatása. Kántor szak esetében teljesen indokolt, hogy az elvégzendő tananyag tartalma szorosan kötődjön az egyházzenehez, ilyen értelmezésben hasonló a tartalom, de mindig másra fókuszálnak az egyes kurzusok.”

A MAB FvB álláspontja szerint a Főiskola nem ad konkrét választ a MAB felvetésére. Az alap- és mesterszakon oktatott tárgyak egymásra épülése természetesen szükséges, de ez nem jelenthet azonos belső tartalmat és ezt a beadványnak is tükröznie kell. A szakindítási beadványban a tantárgyleírások és ismeretanyagok számos kurzus esetében csak ismétlik az alapképzés egy-egy tantárgyát, a felülvizsgálati kérelemben jelzett különbségek nem jelennek meg. A népzene tárgy két féléves leírása például az alapképzésen elvárható szinthez semmit nem tesz hozzá.

A MAB határozata szerint: „*Számos esetben a tananyag és a megadott irodalom nem reagál a múlt század, illetve az elmúlt néhány évtized zenei/egyházzenei fejlődésére, történeti kutatások új eredményeire.*”

A Főiskola álláspontja szerint: „Megítélésünk szerint a kötelező és ajánlott szakirodalom könyvei nem elavultak. A képzésben szereplő művek alaplátékoknak tekintendők, és ezeknél korszerűbb szakirodalom nem létezik. Maga a bíráló is Kardos Pál könyvére hivatkozik, mint kiváló szakkönyvre, pedig az is 1977-ben íródott. Tantárgyleírásunkban akár 2015-ös kiadványokat is szerepeltetünk, amennyiben indokoltnak látjuk, és amennyiben létezik az adott kurzushoz ilyen korszerű szakirodalom. A Zeneakadémia honlapján található tantárgyleírásokat végignézve, ott sem találhatók a mi általunk felsoroltaknál korszerűbb, frissebb szakirodalmak.”

A MAB FvB álláspontja szerint a Főiskola nem ad egyértelmű választ a MAB kifogására, csupán a karvezetés tárgy oktatására vonatkozóan tesz észrevételt. A MAB határozat nem azt kifogásolja, hogy régebben íródott, de alaplátékok számító tananyagok szerepelnek a beadványban, hanem azt hiányolja, hogy emellett nem jelennek meg a zenei és egyházzenei kutatások újabb eredményei.

A MAB határozata szerint: „*A több féléves tantárgyak között többnek van olyan leírása, amelyben mindegyik félévnl teljesen ugyanaz a tartalmi leírás és irodalomjegyzék szerepel. Ebből viszont sem a véleményező, sem a leendő hallgatók nem tudhatják meg pontosan, hogy az adott félévben a leírtak melyik részét fogják tanulni.*”

A Főiskola nem reagált a MAB határozatának erre az észrevételére.

A MAB határozata szerint: *„Néhány konkrét – nem hitéleti tartalmat érintő – probléma: Az informatika tantárgy tartalma elavult és nem elég specializált. A hivatkozott Windows 7 operációs rendszer kifutóban van. A tantárgy leírása csak általában említi a kottairó és a zenei szoftvereket, de nem nevesíti azokat. Emellett hiányoznak az egyre terjedő elektronikus hangszerekkel kapcsolatos zenei informatikai ismeretek.”*

A Főiskola álláspontja szerint: „A felsőoktatásban is használatos www.tisztaszoftver.hu oldal támogatottnak nyilvánította ezt az operációs rendszert, tudva azt, hogy ez egy könnyen kezelhető rendszer, a legstabilabb mindközül. A legtöbb felsőoktatási intézmény gépparkja nem bírná el a Windows 8, Windows 10 igényeit. Kottairó programok közül számos létezik (Guido, Finale, Sibelius, Gregoire), és bizonyára lesznek még újabbak, melyek mindegyikéről gyűjthetnek tapasztalatot a hallgatók, ezért nem lettek nevesítve.”

A Főiskola álláspontja szerint továbbá: „Az egyház - hivatalos előírása szerint - az elektronikus hangszerek használatát nem támogatja a szertartásokban, a mi célunk pedig az, hogy az egyházzeneben megőrizzük az egyház hivatalos álláspontját.”

A MAB FvB álláspontja szerint hosszabb távra tervezve figyelembe kell venni, hogy a korszerűtlenné váló operációs rendszerek lassan lecserélődnek. A kottairó programok közül mindenképp nevesíteni kell azokat, amelyeket az egyházzeneben előszeretettel, vagy szinte kizárólag ott használunk (pl. Guido). A MAB FvB elfogadja a Főiskola válaszát az elektronikus hangszerek használatával kapcsolatban.

A MAB határozata szerint: *„Latin nyelvet a kántor alapképzésben is oktatnak négy féléven keresztül, s bár a jelen beadványban szereplő tantárgyleírás messze pontosabb és részletesebb, mint az alapképzési szakindítási beadványban volt, mégis elmondható, hogy a mesterképzésben teljesen kezdő szintről tervezik újra kezdeni a latin nyelv oktatását.”*

A Főiskola álláspontja szerint: „A tantárgyleírásban szereplő patrisztikus irodalmat, aligha lehet kezdő szintű nyelvtudással feldolgozni, valamint az újszövetségi szentírás latin fordításának szövegei sem nevezhetők kezdő szintűnek.”

A MAB FvB a latin nyelv tantárgyi programjával kapcsolatban megállapítja, hogy az első három félévben a tantárgyleírásokban az ismeretek és kompetenciák teljes egészében az alapképzési szintet (a latin nyelv alapjait) ismétlik meg, a mesterképzési szinten elvárható nyelvtudást meg sem közelítik. A patrisztikus szövegek olvasása kizárólag a 4. félév anyagában szerepel, és csak a Liturgia Horarumban felbukkanó szövegekre vonatkozik, ami rendkívül kevés.

A MAB határozata szerint: *„A karvezetés tantárgy leírása szó szerint vesz át részleteket az alapképzés azonos nevű tantárgyából, és az irodalomjegyzék is jelentős átfedéseket tartalmaz. A leírás tanúsága szerint továbbá fontos témák kimaradnak a tantárgy anyagából: a kiejtés és az intonáció (csupán megemlíti Kardos Pál kiváló könyvét), kórusok összetétele, a kórus felállításának akusztikai problémái, próbatechnika, műsorkoncepció, kották beszerzési lehetőségei, a szerzői jogok. Nem kap teret a tananyagban a klasszika zenéjének vezénylése, de a romantika és a kortárs zene vezénylése is csak alig.”*

A Főiskola álláspontja szerint: „Csak annyiban hasonló, hogy itt is-ott is kórusműveket vezényelnek a hallgatók, melyek nem lettek tételesen felsorolva, csak így jeleztük: »A liturgikus szolgálatban aktuálisan használt kórusművek«. Mivel élő gyakorlatban nevelődnek hallgatóink, valóban az aktuális liturgiára való felkészülés szabja meg, hogy mivel foglalkozunk az órán.”

A Főiskola álláspontja szerint továbbá: „Az MA szak pont azokra a területekre akar fókuszálni, melyek az egyházzeneben elhanyagoltabbak az általános képzéshez képest. Véleményünk szerint nehezebb egy korai többszólamúságban íródott darabot technikailag megoldani, mint egy klasszikus stílusban írt művet. A romantika és kortárs zene nem tételesen felsorolt darabjai szerepelnek a tantárgy leírásokban.”

A MAB FvB egyetért azzal, hogy a kántor szakon az aktuális liturgiára felkészülés szabja meg a karvezetés tantárgy tananyagát, de hogy azon milyen egyházzenei korszakból származó, és milyen nehézségű kórusművek szerepelnek, azt a tanár irányításával, az adott képzési szinten elvárható

technikai-zenei színvonalat tükröző repertoárból kell kiválasztani. Tehát nem csak általánosságban kórusműveket vezényelnek a hallgatók, hanem nagyon különböző nehézségű tételeket kell megtanulniuk. A fontosabb műveket tartalmazó tételes felsorolás ezért a tantárgy leírásában mindenképpen szükséges, és ez túl kell mutasson az alapképzés repertoárján. A tantárgyleírásból kimaradó témák kérdéskörére a Főiskola nem válaszolt.

Valóban indokolt az egyházzeneben „legfontosabb”, az egyházi rendelkezések (pl. X. Pius Motu proprio, Sacrosanctum Concilium) által preferált stílusok és korszakok előtérbe helyezése, ezért a gregorián zene folyamatos vezénylése nagyon fontos. Ha az első félévet nem a karvezetés alapjainak szentelnék (ami az alapképzési szak feladata), akkor jóval több idő jutna a szintén kiemelt reneszánsz korszakra, és a későbbi korok műveit arányosabban (és hiánytalanul) el lehetne osztani.

A MAB határozata szerint: „Az összhangzattan tantárgy szakmai koncepciója korszerűtlen. A barokk kor – későbbitől jelentősen eltérő – modális alapú gondolkodását is érdemes lenne az elmúlt évtizedek kutatásait tükröző, korszerű szemléletben tárgyalni, nem a klasszikus összhangzattan felől. A – már az alapfokú művészetoktatástól számítva kb. háromszor átvett – klasszikus összhangzattan újbóli hagyományos megközelítésű oktatása helyett érdemes volna a romantikus és a modern összhangzattannal is megismertetni a hallgatókat.”

A Főiskola álláspontja szerint: „Nem látjuk indokoltnak, hogy az alábbi szakkönyveket, melyek a szakirodalomban szerepelnek, korszerűtlennek tartja a bíráló. Az itt felsorolt szakirodalmak közül N.N. könyvének 3. része, valamint az N.N. által szerkesztett könyv is a romantikus összhangzattant tárgyalja. N.N. könyve a mixtúrákat, figuratív akkordbővítéseket, distanciaelvet, Messiaen harmóniakezeléseit stb. - egy szóval a hiányolt modern összhangzattant tárgyalja.

(...)

A MAB FvB megállapítja, hogy az összhangzattan tantárgy esetében nem csupán a szakirodalom felsorolásával van a probléma, hanem a differenciálatlanul megadott, minden félévben ugyanazt a sablont ismétlő ismeretanyag és kompetenciák leírásával is, melyek csak a korszak elnevezését cserélgetik. A zenetörténet, és az egyes korszakok jellemző harmóniavilága, zeneszerzői gondolkodása ennél sokkal összetettebb és változatosabb, és ennek mind a tantárgyleírásban mind a szakirodalomban tükröződnie kell.

A MAB határozata szerint: „Tisztázandó a liturgikus szolgálat, mint tantárgy, és a szakmai gyakorlat viszonya, mert azok tartalmi leírása egy mondat kivételével azonos.”

A Főiskola nem reagált a MAB határozatának erre az észrevételére.

A MAB határozata szerint: „Javasolt átgondolni, hogy az orgonaismeret négy félévben történő oktatása nem túlzott-e, és a bibliográfiáját is érdemes volna frissíteni.”

A Főiskola nem reagált a MAB határozatának erre az észrevételére.

A MAB határozata szerint: „Amennyiben a stílusgyakorlat tantárgy tulajdonképpen egy zeneszerzési, illetve átirat-készítési szeminárium, akkor a tervezett tananyag túlzott, ha analízis vagy stílustörténet a tényleges tárgya, akkor a tantervbe illesztése nem indokolt, hiszen több hasonló tematikájú tantárgy van már. A szakirodalom elavultsága ennél a tantárgynál is feltűnő.”

A Főiskola nem reagált a MAB határozatának erre az észrevételére.

A MAB határozata szerint: „Az improvizáció tárgy első félévében a kétszólamú ellenpont esetében nincs megjelölve a stílus, a második félév programja pedig szétfeszíti az időbeli keretet.”

A Főiskola nem reagált a MAB határozatának erre az észrevételére.

A MAB határozata szerint: „A paleográfia aránytalanul sok időt tölt a gregorián kottairásokkal, és rendkívül elhanyagolja a modális és menzurális notációt. Ráadásul, szemlélete ebben a tekintetben elavult: ma minden notációból a legfontosabb források kitűnő minőségben elérhetők az interneten, s egyre többen énekelnek-muzsikálnak közvetlenül ezekből a forrásokból: a paleográfia ma már nem egy íróasztal melletti rejtvényfejtés, hanem eleven gyakorlat. A bibliográfia is tükrözi a kifogásolt megközelítést.”

A Főiskola álláspontja szerint: „Mivel a gregorián notációk értelmezései kevésbé érthetőek el szakkönyvekből, internetről, és sokkal szerteágazóbbak, valóban több időt szánunk ezekre, szemben az egyéb notációkkal. Azokkal kapcsolatban a bíráló is elismeri, hogy a könnyebb értelmezhetőség miatt már eleve gyakorlatban vannak.”

A MAB FvB egyetért a MAB határozatával a paleográfia tantárggyal kapcsolatban: a menzurális notáció ismerete ugyanolyan fontos egy egyházzenesz számára, mint a gregorián notációé, ezért egyforma súllyal kellene szerepelnie a tervezett képzésben. A gregorián zene klasszikus alakja és főbb helyi változatai ma már hozzáférhetőek modern kiadásokban, amely természetesen nem nélkülözheti az eredeti kottakép ismeretét, de túlzás a harmadik félét is erre szánni a menzurális zene rovására, amely szintén szerteágazó és sokféle.

A MAB határozata szerint: „Az alapképzési és a mesterképzési szak tananyagában, valamint a mesterképzési szak egyes tantárgyainak anyagában jelentkező átfedések nem állnak összhangban a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 49. § (5) bekezdése szerint egy adott ismeretanyag elsajátításáért egy alkalommal adható kredit. Fontos elkerülni azt, hogy a mesterképzésben az alapképzéshez képest csak annyi legyen a többlet, hogy mesterszinten az alapszint tananyagát újra át lehet venni és még többlet gyakorolni. A mesterképzésnek fő feladata az lenne, hogy olyan többletet adjon az alapszinthez képest, amellyel a hallgatók szakmai kérdésfelvetésre és kutatási tevékenység végzésére is alkalmas szakemberekké válhatnak. Jelenleg ez kevésbé tükröződik a képzési tervből.”

A Főiskola álláspontja szerint: „Kántoraink mesterfokon szeretnék a kántorságot elsősorban a gyakorlatban művelni, de éppen ezekkel a kurzusokkal lesznek képesek olyan kutató munkára, mellyel újabb előadási darabokat, újabb zeneszerzőket tudnak felvenni majd repertoárjukba.”

A MAB FvB egyetért a MAB határozatával abban, hogy a mesterképzés célja nem lehet az, hogy a hallgató begyakorolja az alapképzés tananyagát, mert ez önmagában nem teszi alkalmassá őt a kutató munkára. A Főiskolán folyó kutatási témák (ld. szakindítási beadvány 163-165 old.) közül legfeljebb az elsőhöz kapcsolódik (érintőlegesen) a kántorszak profilja. Ebben sem igazán a zenei szempontok, sokkal inkább a személyiségfejlődéshez kapcsolódó témák dominálnak (a megadott leírás szerint). Tudományos-kutatási háttér hiányában a mesterszintű tudás és kompetencia átadása, valamint a későbbiekben az önálló kutató munka nem valósítható meg.

A MAB határozata szerint: „A tanulmányi tájékoztató link alatt, illetve a szakgazda tanszék honlapján kevés érdemi információ érhető el a képzésre jelentkezni kívánók számára.”

A Főiskola álláspontja szerint: „Addig nem indíthatjuk el a szakot, és nem jeleníthetünk meg róla részletes információkat, amíg nem kaptuk meg a szakindítási engedélyt, így természetes, hogy a honlapon nem található részletes információk a szakról.”

A MAB FvB megállapítja, hogy a MAB a szakindítás során vizsgálja azt, hogy a hallgatók rendelkezésére áll-e a jogszabályban előírt tájékoztató kiadvány, ezért ennek bemutatása a szakindítási beadványban szükséges. A szak elindításáig természetesen nem kell ezt a linket a honlap nyilvános felületén hozzáférhetővé tenni.

A MAB határozata szerint: „A szak személyi háttere képzettségét tekintve megfelelő volna, egyedül a hangképzés tantárgy felelősnél nem fedezhető fel a kapcsolódás a tantárgy témája és a felelős szakmai tevékenysége között.”

A Főiskola álláspontja szerint: „A kurzus felelőse N.N. az egyházzene mellett karvezetés szakos hallgatóként is végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, a weimari posztgardulis tanulmányai alatt a magánének szakot is hallgatta, gyakorló kántorként kórusvezetéssel is aktívan foglalkozik.”

A MAB FvB megállapítja, hogy a MAB kritikája nem az érintett tantárgyfelelős tanulmányaira, képzettségére vonatkozik, sőt ezeket megfelelőnek találja, hanem a tantárggyal kapcsolatos szakmai tevékenységét hiányolja. Az, hogy valaki gyakorló kántorként kórust is vezet, nem biztosítja, hogy alkalmas a hangképzés tantárgyat mesterképzésben oktatni. Az érintett tantárgyfelelős a MAB FvB döntésének meghozatalakor nem szerepelt a Főiskola honlapján a szak oktatói között.

A MAB határozata szerint: „A tantárgyfelelősök között az elvárthoz képest jelentősen kisebb a teljes munkaidősök aránya. A tantárgyfelelősök felének a terhelése meghaladja a 25 kreditet, bár a beadvány szerint a 35 kreditet egy esetben sem lépik túl, amire kevés a valós esély, tekintve, hogy egy 180 kredites kántor alapképzési szakot is működtet az intézmény. A kántor alapképzés szakfelelősének, aki a mesterképzésben 28 kredit értékben vállal tantárgyfelelősséget, a túlterheltsége már a harmadik körös intézményakkreditáció során is említésre került. Emellett azt is fontos megjegyezni, hogy a képzés számos tantárgya (pl. orgonajáték, continuo, improvizáció, ének hangképzés) egyéni órákat igényel. Az oktatók terhelése ezért nem csupán kreditek, hanem óraszám tekintetében is jelentős lehet. A legfoglalkoztatottabb tanerők ráadásul másutt is oktatnak, emiatt a hallgatók egyéni foglalkozásokon való lelkiismeretes tanításának biztosíthatósága kérdéses.”

A Főiskola álláspontja szerint: „A tantárgyfelelősök kreditterheltsége a MAB előírásainak megfelelő. Meglehetősen szokatlan álláspont előre feltételezni felelős lelkiismerettel rendelkező kollégákról, hogy nem tanítanak majd lelkiismeretesen.”

A MAB FvB megállapítja, hogy a Főiskola nem válaszol a MAB kifogására, amely szerint a tantárgyfelelősök terhelése egyéb feladataikra és a várható egyéni órákra is tekintettel megkérdőjelezi a minőségi oktatást. Két tantárgyfelelős oktató a MAB FvB döntésének meghozatalakor nem szerepel a Főiskola honlapján.

A MAB határozata szerint: „A szakindítási kérelemben megjelölt tudományos műhelyek pedagógiai, személyiségfejlesztői téren szereztek elismeréseket. Fő kutatási irányuk nem feltétlenül esik egybe a kántorok zenei-hitéleti tevékenységével.”

A Főiskola álláspontja szerint: „A főiskolán működik többek között a Művészetek szerepe a személyiségfejlesztésben elnevezésű kutatóműhely. A kutatóműhely a művészeti tevékenység, a műalkotó és a műbefogadó folyamat személyiségfejlesztésben betöltött szerepét vizsgálja művészetpedagógiai és művészetpszichológiai megközelítésben, célja a művészet hatásrendszerének erőteljesebb bevonása a nevelési-oktatási tevékenységbe. A minden évben megrendezésre kerülő Neveléstudományi konferencia, a főiskola szerkesztésében megjelenő Katolikus Pedagógia c. nemzetközi folyóirat, valamint a Magyar Tudomány Napjához kapcsolódó konferenciáink mind meggyőző bizonyítékai annak, hogy az MA szakon képzésben lévők számára is lehetőség tudományos, kutatási és egyéb a szakon releváns szakmai tevékenységekbe is bekapcsolódni.

Csak egy példa: 2015. Per artes ad Jesum - Művészetek és a keresztény pedagógia c. konferencia (N.N.: Az ének-zene hitre nyitó útjai és kateketikai lehetőségei; N.N.: A passiótörténet teológiai és pedagógiai üzenete; N.N.: Egy lehetséges kulcs kortárs szakrális zenemű recepciójához – N.N.: Lukács-passió; N.N.: Műfaji sokszínűség a XVI. századi protestáns iskolai énekórákon).”

A MAB FvB egyetért a MAB határozatával tudományos műhelyek hiányával kapcsolatban. A személyiségfejlesztés témaköre fontos kutatási terület, de elsősorban pedagógiai, pszichológiai ismereteket feltételez, amire a kántorok nincsenek felkészítve, így ezekbe a kutatásba nem tudnak bekapcsolódni.

A MAB határozata szerint: „A könyvtár zenei ellátottsága nem ideális. Az ennek pótlásra lehetőséget adó közkönyvtárak viszont legközelebb Budapesten vannak.”

A Főiskola álláspontja szerint: „A főiskola könyvtára nem zenei könyvtár, ennek ellenére rengeteg zenei szakkönyv és folyóirat megtalálható benne, ráadásul Vác városának nyilvános könyvtára. Együttműködési szerződése van Vác városi könyvtárával, ennek értelmében azt, valamint zenei részlegét hallgatóink és oktatóink ingyen használhatják. Az nem várható el, hogy egy könyvtár előre felkészüljön a még el sem indítható szak szakirodalmával, de állományunk mindig frissül, és naprakész módon követi az újabb szakok könyvigényeit, ráadásul nemzetközi adatbázisokkal is rendelkezik, melyek jelentős része hozzáférhetővé teszi a szükséges szakirodalmat. A szomszédos épületben működik a Bartók-Pikéthy Szakgimnázium és Zeneiskola, AMI, mely több ezres (kb. 8000) kotta-szakkönyv, hangfelvétel, folyóirat állománnyal rendelkezik, ezeket a főiskola hallgatói is használhatják.”

A MAB FvB álláspontja szerint amennyiben a Főiskola mesterszakot kíván indítani, elvárható, hogy a legfontosabb szakirodalom a Főiskolán elérhető legyen mind az oktatók, mind a hallgatók számára. Ez elsősorban a napi gyakorlatban használt kottatárat jelentené (kórusművek és orgonaművek széles választékát), de természetesen az szakirodalomhoz való közvetlen hozzáférést is.

Összefoglalás:

A Főiskola álláspontja szerint: „A fent felsoroltak alapján úgy gondoljuk, hogy az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán a Kántor mesterképzési szak indításának minden szakmai kritériuma adott, a benyújtott anyag színvonalas, szakmailag helytálló és egyezik a fenntartónak (aki egyben foglalkoztatni is kívánja majd az itt végzett szakembereket) a képzés irányában támasztott igényeivel, így a képzés indításnak elmaradása hátrányosan érintené a fenntartó hitéleti tevékenységével kapcsolatos elképzeléseinek és szakmai szándékainak megvalósulását.

Kiemeljük azt is, hogy a kántor mesterképzési szak elindulását a kántor alapképzési szakon képzést folytató más katolikus felsőoktatási intézmények is fontosnak tartják és támogatják (erről nyilatkozatot is csatoltunk az indítási kérelemhez), hiszen a katolikus egyház által bevezetni tervezett kántor életpálya-modell fontos állomását jelenti. Ezen okból az egyház számára kiemelten fontos a szak elindulása, olyan képző intézményben, ahol már kántor alapképzés is folyik.”

A MAB FvB összességében megállapítja, hogy az Főiskola nyilatkozata MAB határozatának számos kifogására nem adott érdemi választ, számos esetben pedig a válaszok nem cáfolják a MAB kifogásait. A fenntartó igényei, a szak támogatottsága és szükségessége nem képezi a MAB vizsgálatának tárgyát.

A fentiek alapján a MAB FvB – a MAB határozatával egyetértve – *az Apor Vilmos Katolikus Főiskola kántor* mesterképzési szakján a képzés indítását **nem támogatja.**

Budapest, 2017. április 12.

Csiba László
a MAB FVB elnöke